

Heldagsprøve

Matematikk - R2

04. mai 2009

Tid: 09.00-14.00

Del 1 leveres 11.00

Del 2 leveres 14.00

Hjelpemidler:

Del 1 (2 timer):   Skrivesaker

Del 2 (3 timer):   Alle, unntatt andre personer.

Faglærer: H-P Ulven

Del 1

Oppgave 1

- a) Deriver funksjonen $f(x) = x^2 \sin x$
- b) Deriver funksjonen $f(x) = 3(\ln(2x) + 1)^2$
- c) Gitt funksjonen $f(x) = x^4 + 2x^2 - 3$
Finn eventuelle nullpunkter, ekstremalpunkter og vendepunkter.
- d) Bestem integralet $\int \frac{x+3}{x^2-1} dx$
- e) Finn summen av den uendelige rekken: $7 + 1.4 + 0.28 + 0.056 + \dots$
- f) Vinkelen v ligger i 4de kvadrant og $\tan v = -\frac{1}{3}$.
Finn ved regning eksakte verdier for $\sin v$, $\cos v$ og $\cos 2v$.
- g) Vi har funksjonen $f(x) = \tan(\frac{x}{2})$
- 1) Vis at $f'(x) = \frac{1}{1+\cos x}$
  - 2) Regn ut $\int_0^{\frac{\pi}{3}} \frac{1}{1+\cos x} dx$
  - 3) Løs differensialligningen $y' + y' \cos x - y = 0$
- h) Løs differensialligningen $4y'' + 4y' + 17y = 0$
- i) En rekke er gitt ved at $a_1 = 1$ og $a_{n+1} = a_n + 2n$, der $n \in \mathbb{N}$.
- 1) Bevis med induksjon at det generelle leddet er $a_n = n^2 - n + 1$
  - 2) Differansecfølgen $d_n = a_{n+1} - a_n$ blir $d_n = 2n$.
Forklar hvorfor $a_n = a_1 + \sum_{i=1}^{n-1} d_i$.
  - 3) Bruk 2) til å vise at $a_n = n^2 - n + 1$

Del 2

Oppgave 2

Funksjonen f er gitt ved

$$f(x) = 4 \sin x + 4 \sin x \cos x, \quad x \in [0, 2\pi]$$

- Tegn grafen til $f(x)$.
- Finn nullpunktene til funksjonen
- Bruk $f'(x)$ til å finne eventuelle topp-, bunn- og terrassepunkter på grafen til $f(x)$.
- Finn arealet gitt av det bestemte integralet $\int_0^\pi f(x) dx$.

Oppgave 3

I en pyramide $ABCDT$ er grunnflaten firkanten $ABCD$ og toppunktet T .

Pyramiden er lagt inn i et 3-dimensjonalt koordinatsystem slik at

$$A = (0, 0, 0), B = (4, 0, 0), C = (4, 4, 0) \text{ og } D = (0, 4, 0).$$

Sidekanten CT står vinkelrett på grunnflaten og har lengden $2\sqrt{6}$.

- Vis at $ABCD$ er et kvadrat.
- Finn koordinatene til T .
- Regn ut vinkelen mellom sidekanten AT og grunnflaten.
- Vis at planet α gjennom B , D og T har ligningen $3x + 3y - \sqrt{6}z - 12 = 0$
- Regn ut vinkelen mellom α og xy -planet.
- En linje n går gjennom C og står vinkelrett på planet α .
Sett opp en parameterfremstilling for linjen n .
- Regn ut avstanden fra C til planet α .
- n skjærer planet α i F . Finn koordinatene til F .
- Hva er avstanden mellom linjen n og en linje gjennom A og B ?

Oppgave 4

En dyrebestand omfatter i dag ($t = 0$) 6000 dyr.

Utviklingen av dyrebestanden er gitt ved differensialligningen

$$y' = k(B - y)(y - A) \text{ [antall dyr], der } t \text{ er tid i år.}$$

som er en modifikasjon av den vanlige differensialligningen for logistisk vekst.

Her er bæreevnen $B = 11000$, mens $A = 2000$ er en tilsvarende nedre grense for hvor lav bestanden kan bli før den risikerer å dø ut.

Gitt: $k = 0.00001 \left[\frac{1}{\text{dyr} \cdot \text{år}} \right]$

- a) Hva er vekstfarten i dyrebestanden i dag?
- b) Hva er vekstfarten i dyrebestanden når den har nådd 8000 dyr?
- c) Bruk delbrøkkoppsettning til å løse differensialligningen.
- d) Hvor lang tid ville det ha tatt før bestanden døde ut hvis den var på 1900 dyr i utgangspunktet?